

Voorzitter: C. Nieuwenhout (GL)

Namens de raad: J. van Hoorn (GL), J. van Veen (PvdA), M. Martinez Doubiani (D66), T. van Zoelen (PvdD), A. Sijbolts (Stadspartij), D. Brandenburg (SP), I. Jacobs (VVD), M. Goodijk (S&S), L. Dwarshuis (CU), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: K. Schuiling (burgemeester)

Namens de griffie: S. van Erp

2.2: Veiligheid

00:19:02

Voorzitter: Beste aanwezigen, ren allemaal naar uw plaats, want het is al negen uur geweest. Kan iedereen stoppen met praten? Hartelijk dank allemaal. We zijn al de hele dag bezig met debatten en sommigen van jullie zitten hier al sinds negen uur vanochtend. Ten eerste: respect daarvoor. Dit is ook een sessie van maximaal 60 minuten en net als alle andere sessies vandaag zullen we strak op de tijd zitten. U heeft maximaal tweeëneenhalve minuut per fractie exclusief de interrupties. Dat betekent dat ik u van tevoren ga waarschuwen maar dat het bij tweeëneenhalve minuut ook echt ophoudt. We willen hier niet nog langer dan 12 uur na de eerste vergadering blijven zitten. Tevens is er voor het college tien minuten de tijd en ook daar zal ik strak op de tijd zitten. We werken met twee termijnen waarbij de tweede termijn bedoeld is voor woordvoering en debat en de eerste termijn voor politieke vragen. In de eerste termijn kan niet worden geïnterrupteerd. Dan inventariseer ik eerst even welke fracties voor de eerste termijn vragen hebben. Graag even de handen omhoog? Jullie helpen mij al, want dan gaat het heel snel. Ik zie geen vingers omhooggaan. Dan gaan we door naar de tweede termijn. Welke fractie mag ik het woord geven? Student en Stad?

00:20:55

Student en Stad: Iemand moet de spits afbijten natuurlijk. Er speelt ontzettend veel binnen het veiligheidsdomein en de problematiek wordt steeds complexer. We staan dus voor een hoop uitdagingen, maar hier wordt in de begroting goed op gereflecteerd. Mijn fractie vindt het positief dat er naast repressie ook steeds meer aandacht is voor preventie en dat de samenwerking met het sociale domein wordt opgezocht. We moeten deze problematiek namelijk echt in samenhang bekijken. Daarnaast is mijn fractie ook tevreden over het feit dat er flink wordt geïnvesteerd in de aanpak van ondermijning. We zien een verdubbeling van integrale bestuurlijke controles en een intensivering van de pandenbrigade. Mijn fractie is benieuwd wat het oplevert. Al zijn de resultaten tot nu toe schrikbarend. We zijn ook blij met het feit dat de veiligheid in de nacht eindelijk de aandacht krijgt die het verdient. Dit is van belang omdat we een toename zien van de geweldsdelicten en wapenbezit in het uitgaansgebied. Dat zijn twee hele zorgelijke ontwikkelingen. Er is inmiddels ook in het convenant "veilig uitgaan" iets opgenomen over het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag. Echter, in de praktijk zien we dat de horeca locaties waar nu misstanden plaatsvinden, nog niet deelnemen aan de trainingen van de GGD over het herkennen en aanpakken van dit gedrag. Op dit thema is dus nog extra actie vanuit de gemeente vereist. Gelukkig wordt binnenkort een integrale samenwerking met de nachtondernemers en de nachtraad gestart naar aanleiding van onze voorstellen. Mijn fractie verwacht dat dit thema de nodige aandacht zal

krijgen. Een goed middel om slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag, seksuele intimidatie of geweld in het uitgangsvlees te helpen is bijvoorbeeld het creëren van een safe space. Afgelopen week is hiervoor al een pilot geweest en de GGD is positief tot nu toe. De politie en de ambulance fietsers zagen ook de meerwaarde hiervan destijds. Mijn fractie is benieuwd of het college zou kunnen reflecteren op deze pilot en of de raad de evaluatie hiervan zou kunnen ontvangen.

00:22:56

Voorzitter: Als laatste.

00:22:57

Student en Stad: Ik heb nog twee zinnen. Dat komt helemaal goed. Als laatste heeft mijn fractie een zorg als het gaat om de brandveiligheid van sommige panden, en dan met name studentenhuizen. Dit onderwerp is wat ons betreft nog onderbelicht op dit moment, maar hier zal mijn fractie nog vragen over stellen. Dank je wel, Voorzitter.

00:23:15

Voorzitter: Hartelijk dank. Welke fractie mag ik het woord geven? GroenLinks aan u het woord.

00:23:21

GroenLinks: Dank u wel, Voorzitter. In Groningen is iedereen veilig en in Groningen zou iedereen veilig moeten zijn. Het gaat tenslotte om veilig zijn, maar dat gaat ook om veilig voelen. Dat we ons veilig voelen op de noordtribune van FC Groningen of bij een [onhoorbaar] in de binnenstad. Zodat we ons veilig voelen op stap, in de nacht, het uitgaansleven, maar ook overdag op de fiets. Het zou zo moeten zijn, maar het is niet altijd het geval. Veiligheid en vrijheid is het investeren in gelijkheid. Het is het structureel tegengaan van armoede, want wat geen voedingsbodem heeft, kan niet groeien. Het is het omarmen van diversiteit en het is het vooropstellen van preventie en zorg. Deze overkoepelende blik op veiligheid ziet mijn fractie dan ook terug in de begroting. Neem bijvoorbeeld een gebiedsgerichte aanpak. We investeren en stemmen af op basis van behoefte van de wijken en buurten. De juiste jeugdboa's en wijkagenten spelen ook een cruciale rol in de veiligheid, maar ook in de sociale cohesie in deze genoemde wijken en buurten. Het zijn ook de fysieke maatregelen, het letterlijk fysiek ingrijpen. Denk bijvoorbeeld aan het autoluw maken van de stad waar mijn collega's zeer blij mee is en ik ook, want ook dat is leefbaarheid en veiligheid. Het is vanzelfsprekend, het is preventie en het is bewustwording. Net zo goed als dat het soms ook, en dat zal u wellicht verbazen, het om handhaving en repressie zou moeten gaan als al het voorgaande niet gewerkt heeft. GroenLinks steunt de inzet op het tegengaan van ondermijning. Niet alleen omdat het in toenemende mate een probleem is, maar ook omdat het misbruik maakt van mensen die kwetsbaar zijn, niet mee kunnen of die het gevoel hebben achtergelaten of in de steek gelaten zijn. Dat effectief en actief tegengaan kan alleen in samenwerking met de gemeentes om ons heen. Precies zoals ook in het beleid in deze begroting wordt beargumenteerd. Voorzitter, ik rond af met een klein punt. Volgens mij moet dat lukken. Veiligheid gaat hand-in-hand, samen met vrijheid. De vrijheid om jezelf te zijn, de veiligheid om jezelf te uiten. De maatschappelijke onrust neemt toe. Er is polarisatie en ook antioverheid denken wint grond. Vanzelfsprekend maakt dit mij verdrietig. Toch is het de reden dat we inwoners maximaal de vrije

veiligheid en vrijheid moeten geven om zich te laten horen. Zich te laten horen door middel van protest en demonstratie. Wij hebben als overheid de taak dit maximaal te financieren want dat is de manier waarop wij de kloof kunnen overbruggen en misschien zelfs het vertrouwen kunnen herstellen. Dank u wel voorzitter.

00:25:59

Voorzitter: Dank u wel. Nu komt het op gang. Ik zag eerst D66.

00:26:08

D66: Dank u wel, voorzitter. Wat betreft veiligheid is het geen rustig jaar geweest voor onze gemeente of de regio. Het ging van schietpartijen in de binnenstad of elders in de stad, twee bewuste explosies in de binnenstad, toename in uitgaansgeweld en niet te vergeten de cybercrime of het misbruik van AI, kunstmatige technologie. Het veiligheidsdomein is erg breed en kent vele snelle ontwikkelingen die snel gaan. Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners leven in een veilige en leefbare omgeving. Onze fractie is daarom blij dat de gemeente het afgelopen jaar en de komende jaren meer aandacht zal besteden en er middelen vrij worden gemaakt voor de aanpak van ondermijning. Er wordt geïnvesteerd in jongeren om te voorkomen dat ze niet op het verkeerde pad komen. Wij zijn blij dat cybercrime een hoge prioritering heeft gekregen op de agenda. Echter valt onze zorgen wel bij de volgende ontwikkelingen, het zal u niet verbazen, maar cybercrime en het misbruik van kunstmatige technologie AI. Deze ontwikkelingen van kunstmatige technologie hebben zo zijn voordelen, maar brengen ook risico's en gevaren mee voor onze samenleving en openbare orde. Hackers die AI gestuurde aanvallen richten op gemeentelijke systemen, inwoners die slachtoffer worden van cybercrime praktijken of personen die slachtoffer worden van het misbruik van AI gemaakte filmpjes of foto's. D66 is hier altijd kritisch op geweest en zal dat blijven. Daarom vragen wij het college om bij de aanpak van cybercrime AI hierin mee te nemen. Het tweede onderwerp dat ik nog even wil benoemen, is de toename van personen met onbegrepen gedrag. Dat vinden wij zorgelijk. Wij zijn blij dat er geld voor vrij komt en wij gaan ervan uit dat het college met een effectief plan van aanpak komt om naast veiligheid ook zorg en bestaanszekerheid hierin mee te nemen. Tot slot, Voorzitter, over veiligheid in de nacht en polarisatie sluiten we ons aan bij veiligheid in de nacht van Studentenstad en voor polarisatie bij GroenLinks. Dat was het, Voorzitter.

00:28:12

Voorzitter: Dank u wel. De ChristenUnie aan u het woord.

00:28:16

De ChristenUnie: Dank u, voorzitter. Ik kan me voor een groot gedeelte bij het betoog van GroenLinks aansluiten, omdat ik vind dat iedereen de vrijheid moet hebben om te kunnen zijn wie hij wil en te kunnen wat hij wil. Dat betekent dat er ruimte voor moet zijn en tegelijk ook dat we in de maatschappij begrenzen daar waar mensen dat op een manier doen die niet goed gaat. Ik wil een aantal punten nog even specifiek noemen. De aandacht voor kwetsbare ouders komen goed terug in de begroting en we hopen samen met D66 op een integrale aanpak. Mijn fractie gelooft er in dat we mensen perspectief moeten bieden en ze moeten helpen met kansen om niet opnieuw in de criminaliteit af te glijden. We zien een versteviging van de aanpak van jeugdcriminaliteit daar zijn we blij mee. We zijn blij en toch geschokt met wat de

pandenbrigade boven water haalt. We zijn er blij mee dat dat gebeurt, want er zijn dus een hoop misstanden maar de cijfers spreken voor zich. Wij zijn ook blij dat er meer inzet komt en meer Bibob-onderzoeken worden gedaan. Dat was in het verleden ook al een punt in ons verkiezingsprogramma. We zijn blij dat het nu in de begroting staat. Ik heb nog twee punten. Ik ga even aansluiten bij wat Student en Stad zei over het nachtleven. Daar moeten mensen veilig kunnen uitgaan en dan gaat het vooral over dat vrouwen dat veilig moeten kunnen doen en dat mannen daar hun handen in thuis moeten houden, laten we dat maar gewoon zeggen. Het tweede en laatste waar ik het over wil hebben is over de problematiek die we ervaren in en rondom voetbalstadions. Mijn fractie heeft het ook landelijk geuit dat we klaar zijn met geweld in en om voetbalstadions. Voetbal heeft een hele grote maatschappelijke waarde in onze maatschappij. Tegelijk zien we dat er heel veel politiecapaciteit, geld, inzet, maar ook geld gaat naar het het weer in orde brengen van de openbare ruimte. Mijn vraag aan het college is: hoe denkt het college daarover na, in de gedachten over het doorbelasten van kosten aan voetbalorganisaties voor politie-inzet of het deels overdragen van bevoegdheden om het stadion zodat voetbalclubs daar zelf beveiliging moeten inhuren?

00:31:10

Voorzitter: Dank u wel. De CDA aan u het woord.

00:31:12

Voorzitter: Dank u Voorzitter. Wat onze fractie betreft over het college is dat er een heleboel dingen goed zijn. De zorgwekkende ontwikkelingen in onze gemeente op gebied van veiligheid hebben ervoor gezorgd dat er een tandje bij moest. Veel voorbeelden zijn net al genoemd, maar ook bij de gele looper die nu een stukje veiliger is en daarmee leefbaarder wordt door het autoluw maken van Nieuwstad bij FC Groningen en in het nachtleven. Het is heel hard nodig dat het college meer doet tegen ondermijning en dat is goed om te zien. We spreken hier vanavond niet alleen over bij veiligheid, maar indirect ook bij de andere sessies vandaag, bijvoorbeeld bij wonen, zorg en onderwijs. Dat zijn voorbeelden van belangrijke onderwerpen die goed geregeld moeten zijn om aan de preventieve kant ook genoeg te doen. Op alle vlakken is inzet op veiligheid nodig, preventief, maar zeker ook op gebied van handhaving. We lezen namelijk allemaal over de verharding en de verjonging in de criminaliteit, over jeugdbendes, steek en schietpartijen en drugscriminaliteit. De inzet van het college om dit tegen te gaan en ook de financiële investeringen op dit gebied zijn hard nodig. Voorzitter, hoewel ik heel lang over dit onderwerp kan praten, moet ik ook zeggen dat ik dat afgelopen jaar al vaak heb gedaan. Omwille van niet in herhaling te willen vallen van mezelf, maar ook van eerdere woordvoeringen houd ik het hierbij vanavond. Dank u wel.

00:32:34

Voorzitter: Dank je wel. Partij van de Dieren aan u het woord.

00:32:39

Partij van de Dieren: Dank u wel Voorzitter. Het klopt wat CDA zegt. We spreken hier vaak over, dus heel veel werd al besproken, maar het is goed om dat ook in de begroting terug te zien, dat er aandacht is voor de jeugd en dat er intensivering is voor mensen met onbegrepen gedrag en intensieve persoonlijke aanpak, gebiedsgerichte aanpak, wat GroenLinks ook al noemde. Het is goed dat we meer

intensiteitstoetsen uitvoeren via de Bibob. Wat ook opvalt is dat veel mensen dakloos zijn, zo'n 600 mensen. Er is slechte toegang tot geestelijke zorg. Dat is een punt van aandacht. Dan moet je je afvragen of onze opvang goed is en daar moeten we ook aandacht voor hebben het komende jaar? We sluiten aan bij de opmerking van Student en Stad over een veilig nachtleven. We vinden het zorgelijk i.v.m. de politiecapaciteit voor FC Groningen. GroenLinks noemde: "we moeten ons veilig voelen en vrij. De zorgen over de demonstraties en polarisatie delen wij. Als het gaat om veilig voelen, dan gaat dat ook om de klimaatverandering. We zien minder aandacht voor rampenbestrijding in de begroting. We hebben te maken met de vogelgriep en dat is onder dieren blauwtong. Als het om dat punt gaat, moeten we niet in aandacht verslappen en kijken of we dat in het komende jaar volhouden. Gelukkig weten we dat de burgemeester zorgen heeft over onderwerpen als stalbranden en dat daar nu intensievere controles op zijn. Tot slot wil ik noemen als het gaat om veiligheid en onveilig voelen, dat tijdens de jaarwisseling heel veel dieren zich niet veilig voelen. Wij zouden ook de oproep willen doen om te kijken hoe we meer vuurwerkvrije zones te verkrijgen door bijvoorbeeld kinderboerderijen te organiseren, zodat we ook voor onze dierenvrienden een veilig, mooie omgeving in Groningen hebben. Daar wil ik het bij laten.

00:34:39

Voorzitter: Hartelijk dank. De VVD aan u het woord.

00:34:42

VVD: Dank u wel voorzitter, de VVD is uiteraard blij met de aandacht voor veiligheid en met name de aandacht en de inzet rondom veel voorkomende criminaliteit, woninginbraak, insluiping en cyber criminaliteit. Deze vormen raken mensen en hebben impact op de veiligheidsbeleving toch baart het mijn fractie ook zorgen dat het lastig is om aangifte te doen. Ik heb er met de portefeuillehouder eerder over gesproken en er is een enorme wachttijd om aangifte te doen. Dat doet wat met het veiligheidsgevoel, dat doet wat met de beleving, maar dat doet ook wat met de aangiftebereidheid. Mijn fractie is benieuwd of daar ook wat aan gedaan wordt en hoe de wachttijd op aangifte verkort kan worden. Het baart ons ook zorgen dat de hoeveelheid inzet die van de politie wordt gevraagd rondom het voetbal en dan niet alleen op de zondag, maar in de aanloop daarnaartoe en de dagen daarna, om te kijken wat er is gebeurd en hoe we overtreders kunnen opsporen. Wat mij zorgen baart is het verschil in beleving, want wij zien in de gesprekken met FC Groningen over hoe gedragingen die onacceptabel zijn, als Normaal of als een dingetje worden gezien en hoe wij daarnaar kijken en hoe het normaal lijkt te zijn bij de betaald voetbalorganisaties maar ook bij FC Groningen Dat er zo een enorme maatschappelijke inzet wordt gevraagd. Ik zou graag van het college willen weten hoe ze daarnaar kijken. Toch zien wij dat in de binnenstad, zoals mijn linkerbuurvrouw al had gezegd dat er enorme explosies van geweld is geweest in onze binnenstad en dat het criminele milieu tussen onze achteloze burgers hun vetes uitvecht. Dat doet ook wat voor de argeloze bezoekers die daar zijn. Wij zijn blij met de enorme inzet die het college heeft gedaan in het team OOV op allerlei gebieden. Zo zijn wij blij met de resultaten van de pandenbrigade. De hoge score laat wat ons betreft zien dat het ontzettend goed zit in de onderzoeksfase. Onze complimenten daarvoor. Wij zijn zeer benieuwd, ook wanneer u de effecten daarvan verwacht. We hebben in het rapport van Tops en van de Torre gezien dat wij een aantrekkelijke

gemeente zijn door onze handhaving luwe structuur. Ik snap dat op het moment dat wij daar één jaar lang geïntensiveerd hebben dat dat nog niet werkt. Wij zijn ook benieuwd wanneer we die effecten gaan merken. Dan hebben wij al lange tijd gesproken over de versteviging van cameratoezicht. Ik sloeg mijn woordvoering van vorig jaar daarop na. Toen had ik u gevraagd: "wanneer gaan we daar wat aan doen? Wanneer spreken we daarover?" Ik constateer dat we daar het afgelopen jaar niet over gesproken hebben en dat baart mijn fractie veel zorgen. Mijn vraag is wanneer we dat wel gaan doen, omdat ik in ieder heb begrepen dat er op drie punten cameratoezicht is...

00:37:43

Voorzitter: Ik wacht op een punt, maar het begint een hele lange zin te worden van meer dan een halve minuut.

00:37:47

VVD: - die voor onze binnenstad en voor onze gemeente van groot belang.

00:37:52

Voorzitter: Het scheelt dat andere fracties wat korter waren. Ik heb graag dat als ik zeg dat het tijd wordt voor een afronding, dat dan de zin niet nog een halve minuut duurt. Hartelijk dank. Welke fractie mag ik het woord geven? De SP aan u het woord.

00:38:12

SP: Voorzitter, ik zal het kort houden, want u kent allen wel de opvatting van mijn fractie. Je bent in je veiligheidsbegroting toch vooral de gevolgen van rechts rotbeleid aan het oplossen. Omdat criminele handeling gebruik maken van een geliberaliseerde woningmarkt of een geliberaliseerde pandenmarkt, heb je een pandenbrigade nodig. Omdat criminelen handig gebruik maken van armoede en uitzichtloosheid moet je daar extra op inzetten. Omdat criminelen handig gebruik maken van al die bedrijfspandjes waar dingen in zitten, heb je meer Bibob-toetsen en andere zaken nodig. Omdat marktwerking in de GGZ leidt tot meer onbegrepen gedrag op straat heb je meer handhavers nodig. Omdat mensen zich door het terugtrekken van allerlei instituties en een jarenlang discours van zoekt het zelf maar uit, zich afkeren en meer anti overheidsgedachte hebben, heb je meer handhaving nodig. Voorzitter, het moge duidelijk zijn dat dit college al die dingen doet, maar het zou niet nodig moeten zijn.

00:39:13

Voorzitter: U verwacht het vast niet, maar u heeft een interruptie van VVD.

00:39:17

VVD: Er ontbreekt wat in de opsomming. Ik ben nog even benieuwd hoe het komt dat voetbalsupporters af en toe bier op het veld gooien en wat het liberalisme daaraan zou moeten doen. Kan u daar antwoord op geven?

00:39:26

SP: Ja, voorzitter, dat kan ik zeker. Doordat dat een gevolg is van toenemende verharding in de maatschappij. U heeft mijn bijdrage ook gehoord bij het voorjaarsdebat die komt door een almaar terugtrekkende overheid die mensen op allerlei fronten aan zijn eigen lot overlaten. Dan gaan mensen zich harder en steviger opzetten tegen die overheid of tegen alles wat met instituties of verenigingen te maken heeft. Voorzitter dat komt ook door het liberalisme.

00:39:56

Voorzitter: U heeft een interruptie van D66 en daarna van de PvdD.

00:39:56

D66: Dank u wel, Voorzitter. Ik moet gewoon even lachen van de woordvoering van de SP. Dat is mijn mening. Ik heb een vraag wat betreft cybercrime, AI misbruik of de drugscriminaliteit. Is dat volgens u ook de schuld van liberalisme of zitten daar meer dingen achter?

00:40:20

SP: D66 vraagt een beetje naar de bekende weg? Ja, want als wij ooit hadden gezegd, weet je wat dat internet gaan we meer aan banden leggen. We gaan die AI Ontwikkeling niet alleen aan bedrijven overlaten. Dan hadden we nu die discussies veel minder gehad. Ik noem het geen AI, voorzitter, maar ik noem het gewoon KI want we zijn hier in Nederland.

00:40:41

Voorzitter: U hebt nog een interruptie van de Partij van de Dieren.

00:40:43

Partij van de Dieren: Dank u, Voorzitter. U heeft net de VVD aan het eind van de woordvoering gehoord, u plaatst gewoon een paar camera's. Zijn dan alle problemen opgelost?

00:40:51

SP: Het moge duidelijk zijn dat mijn betoog hier een wat diepere analyse met zich meebrengt dan simpel: een paar camera's ja of nee. Dus volgens mij is dat niet de oplossing voor alle problemen, waarmee ik overigens niet wil zeggen dat wij altijd alle cameratoezicht uitsluiten.

00:41:11

Voorzitter: Dank u wel. De Stadspartij aan u het woord.

00:41:14

Stadspartij: Dank u wel, mevrouw de Voorzitter. Ik kan mij grotendeels aansluiten bij de VVD, maar ik vond op zich de rede van de Socialistische Partij ook wel interessant. Ik ga niet zeggen dat ik mij daar volledig bij aansluit, maar onder de streep ben ik het wel met de heer Brandenburg eens dat de terugtrekkende rol van de overheid, zowel landelijk als lokaal niet heeft bijgedragen aan een veiliger Nederland of een veiliger Groningen. In die zin kan onze burgervader daar niet zo veel aan veranderen. Met de heer Hoorn van GroenLinks ben ik het eens dat iedereen in Groningen moet kunnen uitgaan, los van sekse, geaardheid en geloof. Bedreiging of lastigvallen in een discriminatie is op geen enkele manier goed te praten. Wij zijn blij, althans ik ga ervan uit dat mijn fractie daar ook blij mee is, met het extra geld dat wordt uitgetrokken voor handhaving op het water. Ik denk niet dat ons handhavingsteam als een soort Peppi en kokki de geldingswateren gaan bevaren maar het is wel goed dat de overlast, die toch wel steeds verder toeneemt van feestende mensen. Er is niks mis met feestende mensen, ook niet op het water, maar op het moment dat het tot overlast leidt, kan dat wel problematisch zijn. In die zin zijn we blij dat daar geld voor uitgetrokken wordt. Ik woon toevallig aan de Groningse grachtengordel zeg ik wel eens. Eén bootje is niet erg, maar tien en 15 bootjes met 40 mensen daarop begint wel wat vervelend te worden. Voorzitter, ik had

technisch het één en ander nog nagevraagd en ik was op zich wel tevreden met het antwoord. Het gaat over een stukje preventie op scholen die provincie pakketten aanbieden als scholen daar behoefte aan hebben. Ik ben het niet altijd eens als wij het hier in de gemeenteraad over veiligheid en preventie hebben, maar je kan volgens mij niet vroeg genoeg beginnen. Het zou fijn zijn als het college wat gaat faciliteren om actieve lespakketten aan te bieden op het onderwijs en dat we meer kunnen voorkomen dan genezen. Dank u wel.

00:43:42

Voorzitter: Dank u wel. De Partij voor het Noorden aan u het woord.

00:43:48

Partij voor het Noorden: Dank u, Voorzitter. Vandaag is het precies 52 jaar geleden dat ik genoemd werd naar mijn opa. Mijn opa was gemeente, politieambtenaar in een middelgrote stad. Ik zal zijn naam niet noemen. Het is zo dat mijn opa is inmiddels al heel lang overleden, bijna 40 jaar. Er zijn nog steeds mensen die hem kennen vanuit die rol als gemeenteambtenaar politie en dat is anno 2023 wel eens iets wat ik mis. Wij hebben in de wijk af en toe een nieuwe wijkagent, die komt zich dan voorstellen en vervolgens zie je hem nooit meer. Dat is niet goed. Als je gisteren en niet iedereen heeft dat gedaan, de NRC openslaat, kom je vier pagina's tegen: "Zwaar belaste politie kan keuzes niet meer uitleggen." We herkennen dat, Voorzitter. Wij herkennen dat aan alle kanten. We zijn fietsdiefstallen normaal gaan vinden, we accepteren kleine hennepplantages, althans de politie. Dat krijgt geen aandacht en wordt geseponneerd. Er zijn verduisteringen tot 2000 euro die niet meer in behandeling worden genomen. De politie erkent en zegt zelf dat het niet meer lukt en dat geldt ook voor Groningen. We zien dat aan alle kanten, of beter gezegd, we zien geen politie meer lopen door de stad heen. Alleen bij incidenten zie je wel eens twee, drie auto's heel snel komen en dat is prima, maar vanuit de preventieve hoek is het heel erg bedroevend. Daarmee sluit ik deze op zich feestelijke dag een beetje somber af. Wij maken ons daar hele grote zorgen over. Bommen in de Herenstraat mensen en niet één keer, maar twee keer. Dat mag nooit het nieuwe Normaal worden, maar dat is het wel. Tot zover.

00:45:47

Voorzitter: Dank je wel. Welke fractie mag ik dan het woord geven? PVV aan u het woord.

00:45:57

PVV: Dank u, Voorzitter. Het doet ons deugd dat er zoveel aandacht is voor veiligheid en ook bij de meeste woordvoeringen kan ik me aansluiten. Ik ga wat in herhaling vallen, maar ik wil toch nog even mijn betoog doen en hieruit ook de belangrijkste vraag stellen. De coalitie trekt steeds meer geld uit voor veiligheid, voor het bestrijden van ondermijning drugsoverlast, het witwassen van geld, illegalen verhuur pandjes, maar de resultaten zien we niet terug op straat. Iedereen heeft het al genoemd: drugsoverlast bij het museum, schietpartijen, steekpartijen, [onhoorbaar] kopte laatst nog dat de bendeoorlog in het Oosten van de provincie over lijkt te slaan naar de stad. Er is drugsoverlast aan de Zwaan muldersweg, drugsoverlast aan de polluxflat, Titanium flat, vinkhuizen... De overlast in de wijken is gering en inslag. Met deze voorbeelden en onveilig voelende burgers is in onze stad zoveel onveiliger geworden. Hoe kan dit? Een integrale aanpak is wat ons betreft noodzakelijk. Dat is

ook al eerder genoemd. Het wordt steeds problematischer in de wijken van Groningen. Groningen heeft een ongelooflijk probleem met zwervers, dit lees je overal. Hierdoor wordt het ook onveiliger en ligt er vaak een psychische drugsproblematiek aan de grondslag. Hier moet ook geld voor worden uitgetrokken. Mensen die structureel de fout ingaan moeten wat ons betreft gewoon opgesloten worden. Een hardere aanpak in preventie en sterker handhaven. We willen een zero tolerant beleid. Meer sociale controle en buurt bewakers, als voorbeeld noemen wij hoe er in Mechelen wordt opgetreden. De bezuinigingen in de GGZ zie je direct terug op straat. De heer van Hoorn noemde het ook terecht: "veiligheid is onlosmakelijk verbonden met vrijheid."

00:47:41

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Sijbolts.

00:47:44

de heer Sijbolts: Dank u, voorzitter. Ik ben benieuwd, puur uit interesse, hoe er in Mechelen wordt opgetreden.

00:47:49

PVV: Het is een zero tolerance beleid. Eerst was het tien keer zo erg als in Groningen. Alleen politiek hebben ze daar zo hard opgetreden dat ze het nu totaal onder controle hebben. Dat is een interessant verhaal. Wij maken ons zorgen om de jeugd in het uitgaansleven. Ouders zijn steeds ongeruster om kinderen los te laten in het uitgaansleven van Groningen. Ik heb zelf ook een dochter van veertien. Je doet, als het zo doorgaat geen oog meer dicht als je kinderen het uitgaansleven ingaan. Dit kan toch niet de bedoeling zijn. Dank u wel.

00:48:22

Voorzitter: Dank u wel. In de dode hoek voor mij gezien, PvdA.

00:48:29

PvdA: Dank u wel voor het woord, Voorzitter. Dit college investeert flink in de veiligheid van Groningen en terecht, want als PvdA zien we het belang van opgroeien en ouder worden in een veilige omgeving voor en achter de voordeur, want onveiligheid is immers één van de meest ontwrichtende situaties om in groot te worden. We zien dat het hier onder druk staat. We maken ons dan ook zorgen als we kijken naar alle incidenten die hier in Groningen de laatste tijd plaatsvinden. Er is natuurlijk veel te bespreken vandaag, maar gelet op de tijd zou ik op één aspect focussen, namelijk een soort van meer structurele verandering in de werkwijze, die we gelukkig in de gemeente Groningen zien, want mijn fractie ziet hoe het onderzoek van Tops en van de Torre, ik heb het geoefend om het goed om te zeggen, er toe geleid heeft dat naar geweldsincidenten in Groningen steeds meer niet slechts gekeken wordt als een situatie waarbij we zo snel mogelijk de dader moeten pakken en straffen, maar waarbij er steeds meer aandacht is naar de verklarende factoren van die onveilige situaties. Waarbij de focus nog steeds ligt op die daden pakken en die daden straffen waar mogelijk, maar ook om te kijken hoe het komt dat die dader dat heeft gedaan en hoe we die verklarende factoren weg kunnen nemen om Groningen veiliger te maken. Hiermee draait die veiligheidsvraag niet alleen maar om het pakken maar het preventief voorkomen. Hoe gaat dat in z'n werk? Bijvoorbeeld dankzij de jeugdboa's, die jeugdgroepen op tijd en laagdrempelig aanspreken en op die manier een sterke preventieve werking hebben. Dankzij de top aanpak, waarbij er

9

op een integrale manier, dankzij de verschillende mensen in het veiligheids- en het sociaal domein leraren betrokken worden om ervoor te zorgen dat veelplegers uiteindelijk op het juiste pad komen en te voorkomen dat zij in hun slipstream ook broertjes, zusjes of mensen in de buurt meenemen. Dankzij bijvoorbeeld strategisch geplaatste camera's die kunnen helpen. Wat we nu zien is steeds meer samenwerking met gemeenten in het Ommeland. Groningen is, als het om veiligheid gaat geen soort los eilandje waar wat gebeurt. Die verbinding is zo belangrijk. Criminelen houden zich ook niet aan die veiligheidsgrenzen. Daarom is mijn fractie blij en vinden we het goed om te zien dat dit in 2024 verder uitgerold wordt en dat hopelijk deze werkwijze nog meer onderdeel wordt van het gemeentelijk beleid en dat we op die manier op de lange termijn een veiliger Groningen zullen hebben. Dank u wel.

00:50:50

Voorzitter: Hartelijk dank. Dan zijn we rond wat betreft de woordvoeringen van de fracties en dan kijk ik naar het college voor een reactie op uw inbreng.

00:50:59

Burgemeester Schuiling: Dank u, voorzitter. Ik zal vrij staccato op een aantal opmerkingen ingaan, temeer omdat we recentelijk nog een vrij uitvoerig beschouwing hebben gehad over de stand van de veiligheid in Groningen. Ik maak me daar zorgen over en terecht heeft de heer van der Laan het artikel de NRC aangehaald in elk woord wat er staat, herken ik me en ik ben buitengewoon blij dat onze gemeenteraad in de vorige periode extra geld heeft vrij gemaakt voor de veiligheid. We hebben toen geconstateerd in de vergelijking wat er inzet op gebied van veiligheid is, ook aan de zorgkant het preventieve kant in onze gemeente in vergelijking met vergelijkbare gemeenten en toen bleek dat er een tandje bij moet. De gemeenteraad heeft dat gelukkig gedaan. Het is goed dat we elkaar vasthouden in het informeren over de ontwikkelingen daarbij. Op het punt van de ondermijning pandenbrigade maar ook het rapport van Tops en van de Torre is het voornemen ook om de raad regelmatig bij te lichten over wat de ontwikkelingen zijn en wat de extra middelen die we daarvoor hebben ingezet opleveren. Het punt van zorg is zonder meer de demonstraties. In tijden van rust kan je mooie artikelen opschrijven in de grondwet en ook in de gemeentewet, maar nu het even spannend wordt, merk je dat sommige mensen vinden dat het nu even aan de kant moet worden geschoven. Je schrijft geen regels voor moeilijke situaties om ze dan aan de kant te zetten. Dat resulteert in dat ik morgen met een Israëlische student een gesprek heb die buitengewoon verontrust is over datgene wat er op dit moment aan demonstraties in onze gemeente plaatsvindt. Dat is heel begrijpelijk. We zien de polarisatie en toch reken ik het wel tot mijn taak om hem uit te gaan leggen hoe we in Nederland tegen dat recht op demonstraties aankijken. Ik zie dat veel mensen daar buitengewoon veel moeite mee hebben, en dat is ook heel begrijpelijk. Over het nachtleven heeft een experiment plaatsgevonden tijdens de kijktijd morgen vindt een gesprek plaats tussen mij en de Groninger studentenbond over een onderzoek naar het welbevinden van studenten. Daar zal dit ongetwijfeld ook weer terugkomen en vrijdag vindt nog een gesprek plaats met de georganiseerde studenten, inclusief de kei. En dan zullen we ook kijken wat hun ervaringen zijn met het experiment, wat ze toen hebben gelopen en dan komen we in november verder terug te spreken over de motie die ook in deze raad op dat punt is aangenomen een ander punt van zorg

blijft zonder meer de inzet bij voetbal. Ik heb één deze dagen ook weer met de collega's van de gemeenten waar betaald voetbal is, overleg over hoe wij tegen een aantal ontwikkelingen aankijken, maar het blijft zonder meer zorgelijk. Het is goed dat we met de FC in de euroborg een bijeenkomst hebben gehad om te kijken wat de opvolging is van het rapport van [onhoorbaar] professionals, maar ik moet u wel zeggen dat het nu wat spannender gaat worden aan twee kanten. In de eerste plaats de plek van de FC in de competitie en in de tweede plaats komen we aan de maatregelen die hier en daar wel wat pijn doen, maar we echt moeten nemen. Dat doen we niet om mensen te plagen, maar wel om de veiligheid in het stadion te borgen en iedereen een leuk gevoel te geven bij het voetbal. Niet alleen de Noordtribune is eigenaar van het voetbalspel, dat zijn we allemaal. Dat betekent dat van hen wordt verwacht dat ze schikken. Als ze dat niet doen hebben we een heel ander gesprek. Dat is wel de inzet. Ik oriënteer mij op de 90 procent mensen die met veel plezier naar de euroborg gaan. Ik wil graag een handreiking doen naar de zogenaamde ultra's. De mensen die in de Noordtribune zitten. Er is één de baas in het stadion en dat is de directie en de raad van commissarissen en niemand anders. Het is duidelijk dat de zorg om het dierenwelzijn, vooral tijdens de jaarwisseling, ook onze zorg is. We hebben het daar al paar keer over gehad. Ik ga het nu niet herhalen. We hebben gisteren in het college onze inzet bij de jaarwisseling weer verder bepaald, en daarbij speelt het dierenwelzijn zeker een belangrijke rol. Het stuk over het cameratoezicht is klaar. Ik moet even met de agendacommissie in conclaaf over de vraag wanneer dat in de raad zou kunnen worden besproken. Ik doe het wel vergezeld van een oproep, namelijk: laten we eens proberen niet vanuit een tunnel daarnaar te kijken, maar ook de open discussie die we de afgelopen twee jaar hebben kunnen voeren, volhouden. Als we het principiële gaan benaderen, dan komen we niet uit dit dilemma en dat moet wel. Ik heb uiteraard zorgen over een aantal recente en spraakmakende incidenten. Onder andere de Herenstraat in relatie tot wat in [onhoorbaar] en Pekela is waargenomen. Ik constateer aan de andere kant ook groot compliment voor de opsporingsmensen dat er inmiddels een fikse aantal verdachten zijn geïdentificeerd en ook zijn herkend. De laatste opmerking van mij gaat over de relatie tussen veiligheid en onderwijs. Een aantal maanden geleden mocht ik in [onhoorbaar] bij een school zijn waarbij de kinderen werden onderwezen in cybercrime. Ik ben niet helemaal digibeet, maar het zit er niet ver vanaf. Dat zijn buitengewoon leerzame bijeenkomsten, niet alleen voor de kids voor wie het bedoeld is, maar ook voor mensen van de politie die daar aanwezig zijn. De mensen die het organiseren en zelfs voor een loslopende burgemeester. Ik sluit af Voorzitter, met de heer van der Laan van harte te feliciteren met zijn verjaardag. Hij heeft z'n jaar gezegd. Ik moet toch opmerken dat ik dat hem nog niet gegeven had.

00:58:32

Voorzitter: Hartelijk dank, ik zie nog een aantal vingers. De VVD aan u het woord.

00:58:39

VVD: Heb ik uw antwoord gemist over het verkorten van de doorlooptijd voor het doen van aangifte?

00:58:45

Voorzitter: Ik inventariseer eerst even alle vragen en dan krijgt u het woord weer. Mevrouw Goodijk aan u het woord.

00:58:52

Mevrouw Goodijk: Ik ben benieuwd of het college zelf ook tijdens de kijkweek is geweest en gaat evalueren met de betrokken partners en of die evaluatie dan eventueel onze kant op kan komen.

00:59:07

Voorzitter: D66 aan u het woord.

00:59:07

D66: Dank u wel, Voorzitter. Ik had een vraag gesteld over het meenemen van AI in de aanpak van cybercrime en of wij ervan uit kunnen gaan dat dit mee wordt genomen?

00:59:15

Voorzitter: Dank u wel. De Stadspartij aan u het woord.

00:59:19

Stadspartij: Dank u wel, Voorzitter. Het kan zijn dat ik toen net op het toilet stond, maar ik had nog een vraag gesteld over preventie. Het college haalt misschien iets actiever aan de preventieve kant die lespakketten kan aanbieden aan het onderwijs.

00:59:38

Voorzitter: Zijn er verder nog nabranders? Dan is het woord weer voor het college.

00:59:44

Burgemeester Schuiling: Op de laatste vraag is het antwoord dus ja, want daarom gaf ik even dat voorbeeld van [onhoorbaar]. Er zijn een aantal lespakketten die we aanbieden. De scholen moeten daarvoor ruimte hebben om dat te kunnen implementeren want er zijn veel verzoeken. Cybercrime en alles wat daarmee samenhangt is één van de speerpunten van het politieoptreden. AI hoort daar ook bij. Ik doe het onderdeel cybercrime landelijk. In onze regio doet de collega van Drachten dat. Het is bestuurlijk belegd om daar de ontwikkelingen bij te wonen. Er is nog een vraag gesteld over de evaluatie. Daar heb ik twee partijen voor nodig. Op het moment dat wij daar een aantal inzichten hebben, dan delen we die natuurlijk ook met de raad en de vorm daarvan. Dan moet ik nog even afwachten en moet ik weten hoe de andere daartegen aankijken. De laatste vraag gaat over de wachttijden. Ik heb dat proberen te ondervangen want dat is gewoon een grote zorg, evenals de inzet van wijkagenten en aan de andere kant de zorginstellingen in de wijken door te verwijzen naar het artikel van de NRC. Daar staat het allemaal in en het klopt. [Onhoorbaar] wordt ook genoemd, maar daar wordt er op ingegaan. Die wachttijden zijn te lang en als je een aangifte wilt doen, dat ondermijnt het vertrouwen in de rechtsstaat. Wij hebben als regioburgemeesters weer voor de nieuwe formatie aangegeven hoeveel 100 miljoen er eigenlijk bij zou moeten om in ieder geval de wijkagent in ere te kunnen houden, want dat vinden wij allemaal een hele belangrijke functie. Daarbij kijken we ook onbegrensd. Er heeft vandaag een overleg plaatsgevonden in Regioverband om een bepaalde vorm van criminaliteit met elkaar aan te pakken, omdat het voor een individu of een individuele gemeente gewoon te groot is. Daarbij ben je heel erg afhankelijk van ogen en oren van zo'n wijkagent. De wachttijden voor het doen van aangifte zijn onaanvaardbaar lang geworden in ons land en de reden daarvoor heeft te maken met inzet elders, bepaalde vorm van

demonstraties wat ontzettend veel capaciteit vergt enzovoort. Daarom probeer ik dat even te ondervangen door te verwijzen naar dat artikel in NRC.

01:02:39

Voorzitter: Dankjewel. Is de discussie hiermee voldoende gevoerd? Ik zie knikkende gezichten. Dan is er tijd om conclusies te trekken op basis van dit debat. Volgende week wordt tijdens de begrotingsraad uiteraard de begroting geagendeerd en wordt er verder gedebatteerd over de begroting als geheel. Zijn er nog fracties die over het onderwerp veiligheid nog een motie overwegen? Zo ja, kan u vertellen waarover ongeveer? Wellicht hoor ik van Student en Stad en waarover wellicht?

01:03:16

Student en Stad: [Onhoorbaar].

01:03:21

Voorzitter: Dat komt de fractie nog tegemoet. Oké en PVV?

01:03:28

PVV: [Onhoorbaar]

01:03:28

Voorzitter: Kan u dat nog even herhalen met microfoon aan?

01:03:40

PVV: Ik moet dat nog even binnen de fractie bespreken, maar volgens mij komt er wel een motie aan. Ik weet nog niet waar het over gaat.

01:03:46

Voorzitter: U weet het nog niet. U houdt het spannend allemaal voor de rest van de fracties. Ik zie verder geen handen omhoog, dus dan betekent dat dat we daarmee deze avond afsluiten en een lange dag van debatten afsluiten. Ik wens u allen een goede avond.